

Impact Factor: 4.88

ISSN: 2181-0850

DOI: 10.26739/2181-0850

WWW.TADQIQOT.UZ

TEACHER

MUALLIM

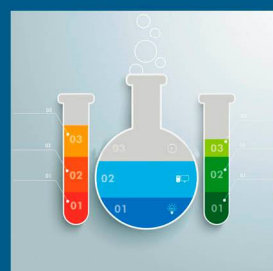
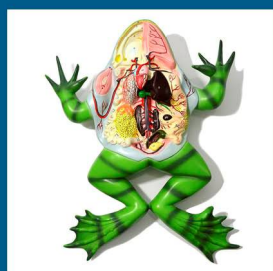
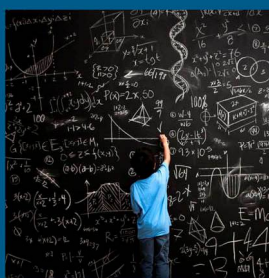
УЧИТЕЛЬ

Tadqiqot.uz

VOLUME 2, ISSUE 5

2021

МУНДАРИЖА / СОДЕРЖАНИЕ / CONTENT

1. Усмонова Дильноза Тулкуновна, Миркомилов Шавкат Миромирович ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ДИДАКТИЧЕСКИХ ИГРЫ В ОБУЧЕНИЕ ХИМИИ В ШКОЛЕ.....	5
2. Yuldasheva Dilafruz Maxamadaliyevna, Kenjaeva Zilola Saminjon qizi PIRIMQUL QODIROVNING “YULDUZLI TUNLAR” ASARIDA UCHROVCHI KIYIM-KECHAKKA OID SO‘ZLARNING O‘ZIGA XOS MA‘NOVIY IFODALARI.....	9
3. Ахмедова Наргиса Нуриллаевна, Шайзакова Дилбар Абдикаюмовна “ЗУБТУРУМ (PLANTAGO MAJOR) ДОРИБОР ЎСИМЛИГИ” МАВЗУСИНИ ЎТИШДА ДИДАКТИК ЎЙИН ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ.....	13
4. Erkaboyeva Feruza G‘ayratovna TARBIYALANUVCHILARNI AXLOQIY-ESTETIK SIFATLARINING O‘ZIGA XOS TOMONLARI.....	21
5. Пўлатова Ўғилхон ГАПНИНГ АКТУАЛ БЎЛИНИШИ БИРЛИКЛАРИ.....	25
6. Каримова Хилола ЎЗБЕК ТИЛИДА ЭМФАЗАНИ ИФОДАЛОВЧИ ВОСИТАЛАР ХУСУСИДА.....	30
7. Nurmukhamedova Mukaddas Abdufattoh kizi THE INFLUENCE OF THE PROSODIC DOMINANTS OF THE ANALYZED LANGUAGES ON THE PHONOVARIATION.....	35
8. Maqsudxo‘jayeva Laziza To‘lqin qizi XITOY TILIDA QARINDOSHLIK ATAMALARI.....	41
9. Turayeva Fotima Baxtiyarovna LU XIN IS THE FOUNDER OF MODERN CHINESE LITERATUR.....	46
10. Soy Valentina Константиновна МОТИВАЦИЯ КАК ОДИН ИЗ ПУТЕЙ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ЗНАНИЙ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА (на примере графических органайзеров)».....	49
11. Zulfiya Radjapova SO‘Z BIRIKMASI VA GAP BO‘LAKLARI BO‘YICHA O‘TILGANLARNI TAKRORLASH.....	54
12. Boltayev Xasan Davronbekovich OPTIK ASBOBLAR.....	57
13. Ризаева Гулноза Хикматуловна ЗАКОН ВСЕМИРНОГО ТЯГОТЕНИЯ.....	62
14. Рахмонова Роза Пантелеевна КОММУНИКАТИВНЫЕ КАЧЕСТВА ХОРОШЕЙ РУССКОЙ РЕЧИ.....	68
15. Raxmatullaev Umarjon Ubaydullo o‘g‘li YUZ YILLIK URUSHNING BOSHLANISHI VA UNING DASTLABKI DAVRI.....	72

MUALLIM УЧИТЕЛЬ TEACHER

Ахмедова Наргиса Нуриллаевна
Шайзакова Дилбар Абдикаюмовна

Тошкент вилояти Чирчиқ Давлат педагогика институти
ahmedova_nargis@mail.ru

“ЗУБТУРУМ (PLANTAGO MAJOR) ДОРИВОР ЎСИМЛИГИ” МАВЗУСИНИ ЎТИШДА ДИДАКТИК ЎЙИН ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ

 <http://dx.doi.org/10.26739/2181-0850-2021-5-3>

АННОТАЦИЯ

Ушбу мақолада тиббиёт ва фармацевтика билим юртлари ўқувчилари ҳамда умумтаълим мактабларининг 11-синф ўқувчилари учун "Зубтурум (Plantago Major) доривор ўсимлик" мавзусини ўқитишда ўйинли дидактик технологиялардан фойдаланиш хусусиятлари очиқ берилган. Мақолада "Илмий анжуман" методи, бу дарсни ўтказишда ўқитувчининг ўрни, дарсни олиб бориш услуби ва тартиби баён этилган. Дарсда фойдаланиш учун материаллар тақдим этилади.

Калит сўзлар: зубтурум, илмий анжуман, дидактик ўйин, фармакогнозия, тақдимот, фитопрепаратлар, биологик фаол моддалар, сироп, настойка.

Ахмедова Наргиса Нуриллаевна
Шайзакова Дилбар Абдикаюмовна

Чирчикский Государственный педагогический
институт Ташкентской области ahmedova_nargis@mail.ru

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ДИДАКТИЧЕСКИХ ИГРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ПРИ ПРЕПОДАВАНИИ ТЕМЫ “ПОДОРОЖНИК (PLANTAGO MAJOR) – ЛЕКАРСТВЕННОЕ РАСТЕНИЕ”

АННОТАЦИЯ

В данной статье раскрыты особенности использования игровых дидактических технологий в преподавании темы “Подорожник (Plantago Major) лекарственное растение” для студентов медицинских и фармацевтических учреждений, а также для учеников 11 класса общеобразовательных школ. В статье описан метод “научной конференции”, роль учителя в проведении этого урока, методика проведения урока. Предоставлены материалы для использования на уроках.

Ключевые слова: подорожник, научная анжуман, дидактические игры, фармакогнозия, презентация, фитопрепараты, биологически активные вещества, сироп, настойка.

Akhmedova Nargisa Nurillaevna
Shaizakova Dilbar Abdikayumovna

Chirchik State Pedagogical Institute of Tashkent region

THE USE OF DIDACTIC GAME TECHNOLOGIES IN TEACHING THE TOPIC "PLANTAIN (PLANTAGO MAJOR) - MEDICINAL PLANT"

ABSTRACT

This article describes the features of the use of game didactic technologies in teaching the topic "Plantain (Plantago Major) medicinal plant" for students of medical and pharmaceutical institutions, as well as for students of the 11th grade of secondary schools. The article describes the method of the "scientific conference", the role of the teacher in conducting this lesson, the method of conducting the lesson. Materials for use in the classroom are provided.

Keywords: plantain, scientific conference, didactic games, pharmacognosy, presentation, phytopreparations, biologically active substances, syrup, tincture.

Кириш. Тиббиётда доривор ўсимликларга ва улардан олинадиган препаратларга бўлган талабнинг келажакда янада ошишига сабаб, синтез йўли билан олинган ҳар бир кимёвий доривор препаратни узоқ вақт узлуксиз равишда истеъмол қилиш инсон ва ҳайвонлар организмда турли кўнгилсиз ўзгаришларга олиб келишидир. Шу сабабдан охириги вақтларда дунё бўйича ўсимлик доривор препаратларига — фитопрепаратларга ва доривор ўсимликларга бўлган эҳтиёж ортмоқда. Бу эса ўз навбатида фармакогнозия фанининг аҳамиятини янада оширишга олиб келади.

Фармакогнозия фанининг асосий мақсадини қуйидагилар билан ифодалаш мумкин:

1. Фитопрепаратлар яратиш учун зарур бўлган биологик фаол моддалар ҳамда дори турлари тайёрлаш манбаи сифатида доривор ўсимликларни ўрганиш. Шу мақсадда уларнинг кимёвий таркиби текширилади ҳамда асосий таъсир этувчи биологик фаол моддаларнинг йиғиладиган органлари ва вақти аникланади.

2. Табиий шароитда йўқолиб кетиш хавфи бўлган ва камайиб кетаётган муҳим доривор ўсимликларни муҳофаза қилиш мақсадида уларни асраб қолиш ва плантацияларда ўстириш тадбирларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.

3. Ватанимизда ёввойи ҳолда ўсадиган доривор ўсимликлардан оқилона фойдаланиш мақсадида уларнинг кўплаб ўсадиган жойларини излаб топиб харитага чизиш, захирасини аниқлаш, йиллик йиғиш миқдорини режалаш ҳамда доривор маҳсулотни йиғиш, қуритиш, сақлаш ва транспортда жўнатиш тадбирларини ишлаб чиқиш.

4. Доривор маҳсулотларга норматив-техник ҳужжатларни — НТХ тузиш. Бунинг учун доривор маҳсулотларнинг чинлигини, сифатли ҳамда биологик фаол моддаларини аниқлаш усулларини мукамаллаштириш, қайта кўриб чиқиш ёки янги усуллар яратиш.

5. Фитопрепаратлар ва доривор ўсимликлар хазинасини бойитиш мақсадида янги доривор ўсимликлар излаб топиш ва янги, эффектив фитопрепаратлар яратиш.

Шу мақсадда халқ ичида ва анъанавий тиббиётда ишлатиладиган доривор ўсимликларни ҳамда тиббиётда ишлатиладиган доривор ўсимликларнинг бошқа турларини ўрганишни ташкил қилиш лозим. Фармакогнозия фанини фармацевтика ва тиббиёт билим юр்தларининг фармацевтика бўлимларида ўқитиладиган барча фанлар билан боғлиқлиги катта. Айниқса қуйи курсларда ўқитиладиган ботаника, кимё ва бошқа фанлар фармакогнозияга асос бўлиб, уларни яхши ўзлаштириш фармакогнозияни чуқур билишда катта аҳамиятга эгадир.

Тиббиёт ва фармацевтика билим юр்தлари талабаларига фармакогнозия фанидан ҳамда ўрта таълим мактабларида биология фанидан "Зубтурум (Plantago Major) доривор ўсимлиги" мавзусини ўқишда ўйинли дарслардан фойдаланиб ўқиш, ўқувчининг билим олишга бўлган қизиқишларини оширади ва билиш фаолиятини фаоллаштиришга замин тайёрлайди.

Таълим жараёнида ўйин машқларни муваффақиятли ўтказиш ўқитувчининг илмий-методик савияси ва педагогик маҳоратининг юқори даражада бўлиши, замин билан ҳамнафаслиги, ўқувчиларнинг билиш фаолиятини фаоллаштириш ва бошқариш малакаларининг шаклланганлигига боғлиқ.

"Анжуман дарслари" ўйини

Анжуман дарслари ўқувчиларнинг билиш фаолиятини фаоллаштириш, илмий дунёкарашини кенгайтиришда, қўшимча ва маҳаллий материаллар билан таништиришда, илмий ва илмий – оммабоп адабиётлар билан мустақил ишлашда кўникма ва малакаларини орттириш, мустақил ҳаётга онгли тайёрлашда муҳим аҳамиятга эга.

Илмий анжуман дарсини қуйидагича ўтказиш тавсия этилади:

- I. *Ўқитувчининг кириш сўзи.* Ўқитувчи дарс мавзуси, мақсад ва вазифалари, тегишли роллари бажарувчи “Олимлар”-ўқувчилар билан таништиради.
- II. *Илмий маърузаларни тинглаш.* “Олимлар”-ўқувчилар мавзу юзасидан тайёрлаган маърузаларини кўргазмалар куроллар асосида баён этадилар.
- III. *Маърузалар муҳокамаси.* Бунда “Олимлар”-ўқувчилар ўртасида мавзу юзасидан баҳс-мунозара ўтказилади.
- IV. *Илмий анжуман якуни.* Ўқитувчи мавзу юзасидан энг муҳим тушунча ва ғояларни таъкидлаб, якунлайди.
- V. *Ўқувчиларни баҳолаш.* Дарсда фаол иштирок этган ўқувчилар рағбатлантирилади ва баҳоланади.
- VI. *Уйга вазифа бериш.*
- VII. *Дарсни умумий якунлаш.*

Илмий анжуман дарсларида синфдаги барча ўқувчиларнинг ўқув-билиш фаолияти фаоллашуви билан кўзга ташланади. Қуйида биз “Зубтурум (*Plantago major* L) доривор ўсимлиги” мавзуси бўйича ўтказиладиган анжуманнинг мазмунини тўлиқ ёритамиз.

Ўқитувчи ўқувчиларни анжуманни ўтказиш учун ўқувчиларга олдиндан мавзуларни бўлиб беради. Масалан, бир ўқувчи зубтурумнинг кимёвий таркибига оид маълумотлар бўйича “маъруза” тайёрласа, иккинчиси у асосида олинadиган дори препаратлари тўғрисида, учинчиси зубтурумнинг фармакологик хусусиятлари тўғрисида мустақил равишда, илмий адабиётлардан фойдаланган ҳолда маъруза тайёрлаб келиши керак бўлади.

Дарснинг бу шаклда ўтилиши ўқувчиларга илмий анжуманларнинг ўтказилиш тартиби, уни ўтказишдан мақсад, илмий маърузаларни тайёрлаш, маъруза қилиш тартибини, илмий стендлар ва тақдимотлар тайёрлашни ўрганиш, тўлиқ маълумотларга эга бўлиш имкониятларини беради, илмий анжуманларда иштирок этиш кўникмаларини ҳосил қилади, илмий тадқиқот ишларига қизиқиш уйғотади.

I. *Ўқитувчининг кириш сўзи.* Анжуман дарсини ўқитувчи кириш сўзи билан бошлаб беради ва илмий анжуман Ўзбекистон ҳудудида кенг тарқалган *Plantago Major* ўсимлигининг кимёвий таркиби, фармакологик хусусиятлари ва у асосида олинadиган доривор препаратларга бағишланганини айтиб ўтади. Кириш сўзининг охирида “ ... ушбу илмий анжуманда сизларни қизиқтирган саволларга жавоб бериш учун бу ерга фармакогнозия соҳасида ишлаётган машҳур олимлар, етакчи мутахассислар тақлиф этилган. Марҳамат, ўзларингизни қизиқтирган саволлар бериб мурожат қилишингиз мумкин...” дейди.

II. *Илмий маърузаларни тинглаш.* Маълумки ўсимликларни хоссалари, етиштириш шароитлари билан биологлар шуғулланадилар. Шу сабабли биринчи иштирокчининг шартли касби биология соҳасидаги изланувчи-олим деб олинади. Илмий анжуманда у “Зубтурум (*Plantago major* L.) доривор ўсимлиги ҳақида умумий маълумотлар” номли маърузаси билан қатнашади:

Доривор ўсимликлар – мамлакатнинг табиий бойлигидир. Ўсимликларнинг ташқи муҳитга қараб ҳар-хил шаклда мослашиши ҳаётий шакл дейилади. Гулли ўсимликлар ҳаётий шаклларига кўра дарахт, бута, яримбута, бир йиллик, икки йиллик ва кўп йиллик ўтларга бўлинади.

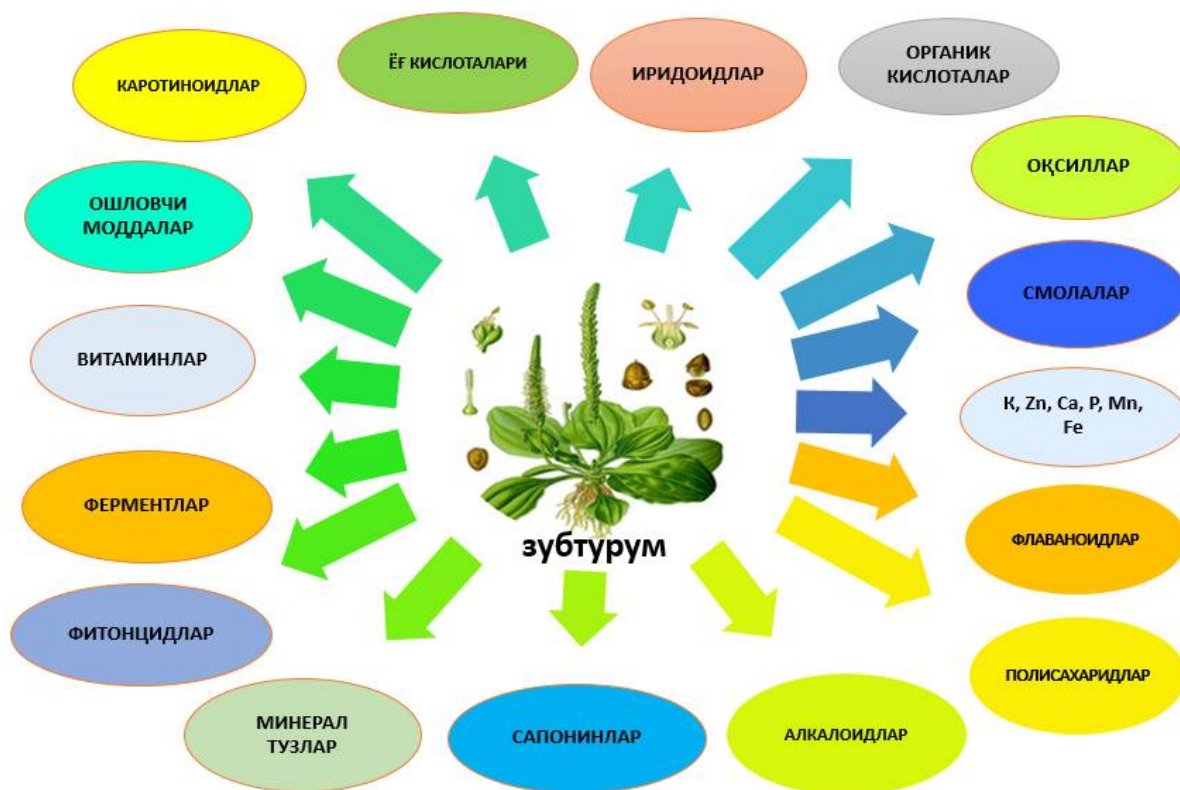
Зубтурум (*Plantago major* L.) *Plantaginaceae* оиласига, бир йиллик ўтлар синфига мансуб бўлиб, бир йил ичида уруғдан униб чиқади, ўсади, гуллайди ва мева тугиб ўз ҳаётини тугатади. Баъзида бутасимон турлари ҳам учрайди. Азалдан доривор ўсимлик сифатида ишлатилиб келинади.

P.Major чангини ўрганиш шуни кўрсатадики, 4000 йил аввал бу ўсимлик турли мақсадларда қўлланилган ва ўсимлик бутун дунё бўйлаб тарқалган эди. Хиндулар уни “оқ

одам изи” деб номлашган, чунки у европаликларнинг қадами етган барча ерларда униб чиқар эди. У Диоскорид томонидан “De Materia Medica” асарида эрамизнинг I асрида, ит тишлаганда қўлланлигалиги тўғрисида эслатиб ўтилган. Яраларни тузатиш воситаси сифатида у викингларнинг “Volsuga saga” асарида эслатиб ўтилган. *P. Major* ўсимлигига грек тиббий матнларни таржима қилган XII-XIII аср ислом олими Ибн Ал Бейтар томонидан таъриф берилган эди.

P. Major нам ва субтропик иқлим шароитида ўсади, бу ўсимликнинг 250 тури мавжуд. Уни йўллар бўйида, дараларда ёки чўлларда, кумли жойларда, далаларда учратиш мумкин.

Иккинчи иштирокининг маърузаси зубтурумнинг кимёвий таркибига бағишланган, демак бу иштирокчи шартли кимёгар-олим деб эълон қилинади, у “Зубтурумнинг кимёвий таркиби ва биологик фаол моддалари” мавзусида маъруза қилади. Унинг маърузаси кичик бир тақдимот шаклида тайёрланган:

Зубтурумнинг (*Plantago major*) кимёвий таркиби.

Зубтурум ўсимлигининг кимёвий таркиби ва фойдали моддалар миқдори

P. major нинг янги узилган 100 г пояси таркибида:

Асосий моддалар:	г	Минераллар:	мг	Минераллар, витаминлар:	Мг
Оқсиллар	1.6	Калий	382	Магний	22
		Кальций	241	Темир	5.6
Озиқа толалар	1.6	Фосфор	41	Витамин С	33.3
<i>P. major</i> нинг янги узилган 100 г барги таркибида:					
Асосий моддалар:	г	Минераллар:	мг	Минераллар, витаминлар:	Мг
Сув	84	Кальций	184	Витамин С	44.9
Оқсиллар	2.4	Марганец	1.2	Витамин РР	0.8
Ўғлар	0.3			Витамин В2	0.28
Углеводлар	14.6	Калорийлик	61 ккал	Витамин А	0.08

Учинчи иштирокчининг маърузаси доривор ўсимликнинг фармакологик хоссаларига бағишланган бўлиб, шартли равишда фармацевт-олим ёки шифокор деб таништирилган бу олим қуйидаги маълумотлар билан маъруза қилади:

***P.Major*нинг фармакологик таъсири.** *P.Major* инсон учун жуда яхши дори воситаси ҳисобланади. У ялиғланишга қарши яхши таъсир кўрсатади, антисептик вазифасини ўтайди, яраларни тузатади, ошқозоннинг секреторлик функциясига ижобий таъсир кўрсатади, оғрикни қолдиради, балғамни кўчирувчи ва қонни тозаловчи восита сифатида ишлатилади.

P.major барглари дамламаси ёрдамида оддий йўталдан ёки респираторли касалликлардан ташқари, ўпка сили, плеврит, юкори нафас олиш аъзоларини ялиғланиши, бронхиал астма ва кўк йўтал каби касалликларга шифо топиш мумкин.

Махсус фитокимёвий тадқиқотлар натижасида *P.major* баргларида холестерин алмашинувига таъсир кўрсатадиган компонентлар борлиги ва ошқозон ярасига қарши яхши таъсир кўрсатиши аниқланди. Ўсимликнинг баргини спиртли ёки сувли экстракти ошқозон яраларининг оғир шаклларида жуда яхши фойда беради. *P.Major* тутган тиббиёт воситалари ва унинг барглари шербати антибактериал моддалар тутати, у синегной ва ичак таёқчалари, яра инфекцияларини патоген микроблари, гемолитик стафилококкларни даволашда, сийдик пуфакчасининг ялиғланиш касалликлари, бавосил, малярия, кўпгина тери касалликлари – тошмалар, ҳуснбузарларни даволашда ҳам ёрдам беради. Тери шикастланишида ҳам у энг яхши восита ҳисобланади.

***P. major* компонентларининг фармакологик хоссалари**

<i>Компонентлар, БФМ</i>	<i>Фаоллик</i>
<i>Полисахаридлар (ПС)</i>	
Баргларидаги йиғинди ПС фракцияси	Яраларга қарши, спазмолитик, ошқозон ширасининг секрецияси кўтарилади, шамоллашга қарши. Узоқ вақт қўлланилиши мумкин
Баргларнинг пектин тутган компонентлари	Бактерияга қарши
<i>Липидлар</i>	
С26-С30 тўйинган бирламчи спиртларнинг йиғинди фракцияси, гексанли фракциянинг гидролизланмайдиган қисми	Яраларни битирувчи
<i>Кофе кислотаси эфирлари</i>	
Плантамайозид	Шамоллашга қарши, антиоксидант
Актеозид	Бактерияга қарши Оғрик қолдирувчи Гипотензив
<i>Иридоидлар</i>	
Аукубин	Шамоллашга қарши Спазмолитик Вирусга қарши (В гепатит) Гепатопротектор

Ундан ташқари, *P.Major* шербати ярадан йирингни чиқишини, битишини тезлаштиради, ялиғланишни тузатади ва грануляцияни ортишига ёрдам беради. *P.Major* шербати узоқ вақт тузалмайдиган яраларни ва фурункулларни тузатишда, ишлаб чиқаришда олинган шикастланишларда ёрдам беради.

Бу ажойиб ўсимлик седатив таъсир кўрсатиб, неврозларнинг энгил шаклларида, уйқусизликда ёрдам беради. Унинг гипотензив хоссалари шишларни пайдо бўлишини олдини олади, юракка тушадиган ортиқча юкни камайтиради, қон босимини пасайтиради.

P.Major ўсимлиги яраларни тузатиш, антисептик, аллергияга қарши, юмшатувчи, седатив, балғам кўчирувчи, секреторлик, қон тўхтатувчи, регенирловчи, ялиғланишга қарши,

бактерицид, бронхолитик, диабетга қарши, гипотензив, умумий қувватлантирувчи каби фармакологик таъсирларга эга.

Тўртинчи иштирокчининг маърузаси зубтурум барглари, поялари ва уруғидан дори препаратлар ишлаб чиқариш ва сотиш билан боғлиқ бўлганлиги сабабли, бу маърузачи шартли равишда провизор бўлади ва у қуйидаги маълумотларни беради:

Дори воситалари сифатида қўлланилишга рухсат этилган Р. Major препаратлари

Плантаглюцид

Шамоллашга қарши, спазмолитик, химояловчи; Гипацидли гастрит, ошқозон ва ўн икки бармоқли ичак яралари

Зубтурум шарбати

Шамоллашга қарши, гиперсекреторли, анацидли гастрит, сурункали колит.

Зубтурум экстракти.

Шамоллашга қарши. Гиполипидемик, балғам кўчирувчи, гипотоник, бактерицид, ошқозон ва ичак шиллиқ пардаларининг шамоллаши, ошқозон яралари, паразитар ва инфекцион касалликлар фонида келиб чиқадиган эрозив-яралли касалликлар, бронхларнинг шамоллаши, ташқи тери касалликларида, пародонтозда. Шамоллашга қарши, спазмолитик, аналгетик. ОИТ касалликларини профилактикаси ва комплекс терапияси

Гастрокалм

Сиропич

Балғам кўчирувчи, шамоллашга қарши, антисептик; Педиатрия амалиётида лор-касаликлар

**Стоптуссин Фито.
Галена**

Балғам кўчирувчи.
Нафас олиш аъзоларини ўткир ва
сурункали ялиғланиш
касалликлари

Артровит

Таянч-ҳаракатлантирувчи аппарат
функциясини тутиб туради.
Артрит, артроз, остеохондроз,
травмалар, ортиқча жисмоний
кучлар таъсири

**Гербион зубтурум
сиропи**

Балғам кўчирувчи, ялиғланишга
қарши, микробларга қарши
(бактериостатик) таъсирга эга.

Ажойиб чой

Ошқозон ва ичак касалликларида,
нафас олиш йўллари
касалликларида (бронхит), оддий
йўталда ишлатилади.

Маърузалар муҳокама қилиниб, илмий анжуманга якун ясалганидан кейин иштирок этган барча талабалар баҳоланади. Бунда ўқувчиларни мавзуни ўлаштириш даражаси, уни ёритиб бериш қobiliяти, берилган саволларга берган жавоблари эътиборга олинади. “Олимлар”-ўқувчилар ўртасида мавзу юзасидан баҳс-мунозара ўтказилади.

Дарс сўнггида ўқитувчи илмий анжуманга якун ясаркан, мавзу юзасидан учраган энг муҳим тушунчаларни тушунтириб беради, берилган саволларга жавоб беради.

Уйга вазифа сифатида Ўзбекистон ҳудудида ўсадиган ва зубтурумга ўхшаган доривор ўсимликларни худди шундай таҳлил қилишларини бериши мумкин.

Дарсни умумий якунлаш. Дарсни якунларкан, ўқитувчи юқоридаги мавзуни касбга йўналтириш орқали тушунтириб бериши ҳам мумкин. Масалан, ўтилган илмий анжуманда биолог, кимёгар, фармацевт, провизор ва шифокорлар иштирок этди. Ўқитувчи бу касб эгаларининг иш фаолияти билан таништириши, улар қарларда фаолият юрита олишларини тушунтириб ўтиши лозим.

Хулоса қилиб, айтадиган бўлсак, ўқувчини фанга қизиқтириш ниҳоятда муҳим саналади. Мураккаб, тушуниш бироз қийинроқ саналган фан мавзуларини ўқитишда дидактик ўйин методларидан фойдаланиш, ўқитувчини ижобий ютуқларга эришишига, ўқувчининг дарсга бўлган қизиқишини ортишига, фанга қизиқтиришни таъминловчи мотивация бўлиб хизмат қилади. Ўқувчиларнинг дарсда фаол бўлишлари таъминланади ва уларда коммуникатив компетенция шаклланади. Мавжуд муаммоларни ечимини топиш учун ўқувчиларда тезкорлик ва аниқлик каби ижобий сифатлар шаклланади. Дидактик ўйин

фаолиятида юзага келадиган рақобат, уларда шижоат ва ишбилармонликни ривожлантиради. Ўқувчида шаклланган ижобий сифатлар уларга келажак ҳаётда ўз ўрнини топишларига ёрдам беради.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. Холматов Ҳ.Ҳ., Аҳмедов Ў.А. Фармакогнозия. Тиббиёт билим юртлари ўқувчилари учун дарслик. Т., 1997й., 430 б.
2. Оленников Д.Н., Samuelsen A.B., Танхаева Л.М.. Подорожник большой (Plantago major L.). Химический состав и применение. Химия растительного сырья. 2007. №2. С. 37–50 с.
3. Толипова Ж.О., Гофуров А.Т.. Биология таълими технологиялари. Тошкент. Ўқитувчи. 2002 й. 13-28 б.
4. Шайзакова Д.А., Муллабоева С.. Кимё дарсларида ўқувчилар фаоллигини оширишда дидактик ўйинлардан фойдаланиш. Society and innovations. Илмий журнал. 2021 й.
5. Оленников Д.Н., Танхаева Л.М., Михайлова Т.М., Samuelsen A.B. Органические кислоты лекарственных растений. 1. Plantago major L. // Химия природных соединений. 2005. №4. С. 354–355.
6. Мамчур Ф. И., Гладун Я. Д. Лекарственные растения на приусадебном участке. - К. Урожай, 1985. - 112 с., ил.